

ΓΙΑΝ. ΧΑΡΑΤΣΙΔΗΣ

Οι πρώτες ελεύθερες ώρες των Κουτλού και Σαργκίν

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΑΠΟ
ΤΗΝ «ΟΥΜΑΝΙΤΕ»

ΤΗΝ Παρασκευή, 4 Μαΐου 1990, οι ηγέτες του ενοποιημένου ΚΚ Τουρκίας Νιχάτ Σαργκίν και Χαϊντάρ Κουτλού, απελευθερώθηκαν. Την επόμενη ημέρα στη γιορτή που οργανώθηκε προς τιμήν τους, στην Αγκυρα, έδωσαν την πρώτη τους συνέντευξη στη γαλλική εφημερίδα «Ουμανιτέ», την οποία και αναδημοσιεύουμε:

— Τι εντυπώσεις, σας αφήνουν, οι πρώτες ελεύθερες ώρες σας;

Σαργκίν: Το ενδιαφέρον που μας έδειξαν, ξεπερνάει όλες μας τις προσδοκίες.

Κουτλού: Μπορεί να πει κανείς ότι το ταμπού που, εδώ και πενήντα χρόνια, βάραινε το Κομμουνιστικό Κόμμα, έσπασε χθες. Αλλά παραμένει το εμπόδιο του νόμου. Τα άρθρα 141 και 142 του Ποινικού Κώδικα δεν καταργήθηκαν και ο νόμος, για τα πολιτικά κόμματα, απαγορεύει το Κομμουνιστικό Κόμμα. Πολλά θα εξαρτηθούν απ'

Οι Κουτλού (δεξιά) και Σαργκίν (αριστερά) έξω από τις κεντρικές φυλακές της Αγκυρας.

...α, ή να κάνουμε εμείς... Αλλά καθώς η κοινωνική πραγματικότητα τελειώνει πάντα μ' επικράτηση της νομιμότητας, είμαστε αισιόδοξοι.

— Είστε έτοιμοι ν' αλλάξετε τ' όνομα του κόμματος, για να επιτύχετε τη νομιμοποίηση;

Σαργκίν: ΟΧΙ. Αντίθετα η υποθεσία οφείλει ν' αλλάξει. Εμείς θα παλέψουμε για ν' αλλάξει.

Νομιμοποίηση

— Μιλάνε πολύ για συσπείρωση της μαρξιστικής αριστεράς. Είπατε χτες ότι το Ενοποιημένο ΚΚ θα συμμετάσχει. Ποιο πρόγραμμα, ποιες παραχωρήσεις, προϋποθέτει αυτό;

Κουτλού: Η ενότητα της μαρξιστικής αριστεράς είναι για μας ένας στόχος πριν από πολλά χρόνια. Ήταν στόχος του Εργατικού Κόμματος της Τουρκίας και του Κομμουνιστικού Κόμματος, προ της ενοποίησής τους. Ο πρώτος μας στόχος παραμένει η νομιμοποίηση του Ενοποιημένου ΚΚ, ο δεύτερος, η δημιουργία ενός μαζικού κόμματος. Θα δοκιμάσουμε να τα πετύχουμε και τα δύο, χωρίς να

τα χωρίσουμε κι αυτό δεν είναι εύκολο. Δεν έχουμε ακόμα καταπιαστεί, ούτε με το πρόβλημα του προγράμματος, ούτε με τις παραχωρήσεις που θα γίνουν. Εκείνο που μπορεί να λησθεί, είναι ότι το Ενοποιημένο ΚΚ δεν θα τηρήσει την ηγεμονική στάση, που μπορεί να κράτησε στο παρελθόν και ότι θα εγκαταλείψει ορισμένες μεθόδους... Θέλουμε να δημιουργήσουμε ένα μοντέρνο κόμμα νέου τύπου, που θα διευρυνθεί πολύ μ' άλλους κύκλους.

Σαργκίν: Ενότητα, νομιμότητα, ανανέωση. Ήταν οι στόχοι μας πριν από την ενοποίηση του Εργατικού και Κομμουνιστικού Κόμματος. Θα συνεχίσουμε στον ίδιο δρόμο.

— Στη διάρκεια των δύομισι χρόνων που κράτησε η φυλάκισή σας, πολλά πράγματα έγιναν, ιδιαίτερα στις σοσιαλιστικές χώρες. Τι σκέπτεσθε για τις θέσεις, ότι ο κομμουνισμός θα πεθάνει;

Σαργκίν: Δεν πέθανε. Αντίθετως είναι στο δρόμο να βρει την πραγματική του θέση.

Κουτλού: Μιλάνε περισσότερο από κάθε άλλη φορά για τον κομμουνισμό. Είναι παράξενο

ότι μιλάνε για έναν πεθασμένο... Πρέπει ωστόσο να παραδεχθούμε ότι τα λάθη του υπαρκτού σοσιαλισμού, έκαναν ζημιά, την έκταση των οποίων ανακαλύπτουμε σήμερα. Αυτά τα λάθη έκαναν να χαθεί το γόητρο του κομμουνισμού...

Κούρδοι

— Για να ξανάρθουμε στην Τουρκία. Υπάρχει αυτή τη στιγμή μια επιδείνωση του Κουρδικού προβλήματος με τις εξεγέρσεις στην Ανατολή και τα έκτακτα μέτρα που παίρνει η κυβέρνηση. Το Ενοποιημένο ΚΚ της Τουρκίας, έχει στο πρόβλημα αυτό, μια δική του θέση, μια και αναγνωρίζει την κουρδική ταυτότητα. Δεν υπάρχει εδώ κίνδυνος απομόνωσης; Ήδη σας αποκαλούν αυτονομιστές;

Σαργκίν: Πράγματι ο εισαγγελέας, βλέποντας ότι η παράγραφος 1 του άρθρου 141, θα γίνει αναποτελεσματική, άρχισε να μας κατηγορεί με την παράγραφο 4, που αναφέρεται στην αυτονομία. Ομως κι αυτό θα καταρρεύσει...

Κουτλού: Δεν είμαστε αυτονο-

μιστές. Αντίθετα. Ευχόμεστε να παραμείνει η ενότητα της Τουρκίας. Αλλά νομίζουμε ότι το να θέλεις να λύσεις το κουρδικό ζήτημα, δυναμικά, δεν θα καταλήξεις πουθενά, εκτός από το να βαθύνεις τη διαίρεση ανάμεσα στον τουρκικό και κουρδικό λαό. Γι' αυτό είμαστε υπέρ μιας ειρηνικής λύσης.

Σαργκίν: Δεν είναι εύκολο να λύσεις αυτό το πρόβλημα. Για να 'χεις ελπίδα ότι θα το λύσεις πρέπει να το θέσεις με σαφείς όρους. Και υπάρχουν κύκλοι που αρνούνται να το θέσουν, να το αντιμετωπίσουν. Ακριβώς όπως του κομμουνισμού, κι αυτό το ταμπου, πρέπει να εξαφανισθεί.

Κουτλού: Προσεγγίζουμε ένα σπουδαίο σημείο, το ρόλο του Ενοποιημένου ΚΚ. Υπάρχουν κεφαλαιώδη ζητήματα που διαιρούν τη χώρα. Το κουρδικό, ο λαϊκισμός, ο ρόλος του στρατού, οι θεμελιώδεις αρχές. Το κόμμα μπορεί να ευνοήσει ένα διάλογο με κύκλους που αντιμετωπίζουν αυτά τα προβλήματα. Μπορούμε να παίξουμε, ένα θετικό ρόλο, στηριζόμενο στην πραγματικότητα και τη φρόνη-

ση που καθίστανται σπουδαίοι μοχλοί της σύγχρονης πολιτικής. Για να παίξουμε αυτό το ρόλο πρέπει πρώτα να μάθουμε να ζούμε με διαφορετικές αντιλήψεις, μέσα στο ίδιο μας το κόμμα.

Πιέσεις

— Πώς εκτιμάτε το ρόλο των διεθνών πιέσεων, για την απελευθέρωσή σας;

Σαργκίν: Η κατάληξη στην υπόθεσή μας οφείλει πολλά στη διεθνή αλληλεγγύη. Χωρίς αυτήν, ο Ντεμιρέλ, που υπήρξε πάντα εκτροπισμένος του αντικομμουνισμού, δεν θα είχε ποτέ πει ότι πρέπει να απελευθερωθούμε.

Κουτλού: Ευχαριστούμε το Γαλλικό ΚΚ και την Ευρώπη, που πολύ συνέβαλαν στην αλληλεγγύη και τον Ζορζ Μαρσέ, για το θερμό του μήνυμα. Θα θέλαμε να του πούμε εμείς οι ίδιοι το ευχαριστώ μας, αλλά δυστυχώς το δικαστήριο δεν μας αφήνει να βγούμε απ' την Τουρκία. Θα συνεχίσουμε λοιπόν να παλεύουμε, να αρθρῶνται η απαγόρευση και άλλες πολλές εξ' ίσου παράλογες.

ΑΙΜΑ. Ιθαγενείς του Αμαζονίου από πέντε χώρες πρόκειται να συναντηθούν αυτή την εβδομάδα με οικολογικές οργανώσεις, σε μια προσπάθεια να πείσουν τη διεθνή κοινότητα ότι πρέπει να δείξει και γι' αυτούς ενδιαφέρον αφού αποτελούν τμήμα της ζούγκλας όπως τα δένδρα και τα αγρία ζώα.

Οι ιθαγενείς του Αμαζονίου εκφράζουν το παράπονο ότι οι διάφορες οικολογικές οργανώσεις, παρά τις καλές προθέσεις τους, δεν τους έχουν συμπεριλάβει στις εκστρατείες που κάνουν για τη σωτηρία της ζούγκλας του Αμαζονίου από τα χέρια των γαιοκτημόνων και της ανάπτυξης.

«Είμαστε τμήμα της φύσης, αλλά οι οικολόγοι σε όλο τον κόσμο μας αγνοούν. Μέχρι τώρα δεν μας

Συνάντηση για τη σωτηρία του Αμαζονίου

άφησαν ποτέ να παρέμβουμε πολιτικά στην προσπάθεια διάσωσης του Αμαζονίου» σημειώνει ο Εβαρίστο Νουγκουάγκ, μέλος της περιβιανής φυλής Αγκουαρουάνα.

Ο Νουγκουάγκ και άλλοι 30 ηγέτες ινδιάνικων φυλών από το Περού, την Κολομβία, τη Βραζιλία, τη Βολιβία και τον Ισημερινό θα συναντηθούν αύριο στο λιμάνι Ικίτος του Περού με οικολόγους από όλο τον κόσμο.

Προκειμένου να έλθουν σε συμφωνία για τη διαφύλαξη των δικαιωμάτων των ιθαγενών στη ζούγκλα του Αμαζονίου.

«Έχει έλθει η ώρα για τη συνάντηση συμφωνίας στη βάση της αρχής ότι ο Αμαζόνιος είναι η πατρίδα μας» δήλωσε ο Νουγκουάγκ, που είναι και πρόεδρος της συντονιστικής επιτροπής των οργανώσεων των ιθαγενών του Αμαζονίου «Coica».

Στη συνάντηση, που θα διαρκέσει τρεις μέρες, θα πάρουν μέρος οικολόγοι από τις Ηνωμένες Πολιτείες, την Ευρώπη και τη Νότια Αμερική.

Οι Ιθαγενείς κατηγορούν τους οικολόγους ότι αγνοούν τις κοινωνικές πλευρές της προστασίας του

περιβάλλοντος και καταλήγουν σε συμφωνίες, χωρίς τη συμμετοχή των Ινδιάνων, όπως για παράδειγμα η συμφωνία «απαλλοτριωτής» μέρους του χρόνου μέσω προγραμμάτων προστασίας του περιβάλλοντος».

Σε μια τέτοια συμφωνία έχουν καταλήξει η Βολιβία και ο Ισημερινός με τις αναπτυγμένες χώρες. Αλλά όπως τόνισε ο Νουγκουάγκ «με τον τρόπο αυτό οι ιθαγενείς αφηρούνται στο έλεος των τοπικών κυβερνήσεων, που όχι μόνο δεν ενδιαφέρονται για την προστασία

των ινδιάνων, αλλά ορισμένες φορές είναι και εχθρικές εναντίον τους».

Η συντονιστική επιτροπή των οργανώσεων των ιθαγενών ζητά από τις οικολογικές οργανώσεις να δίνεται η όποια βοήθεια απευθείας στους ινδιάνους, προκειμένου να αναλάβουν αυτοί τον έλεγχο των εδαφών που κυνηγούν, ψαρεύουν και καλλιεργούν εδώ και αιώνες.

Η πρόταση αυτή αναμένεται πάντως να μη γίνει δεκτή από τις κυβερνήσεις της περιοχής, που ενδιαφέρονται περισσότερο για την εκμετάλλευση των πλουτοπαραγικών πηγών του Αμαζονίου.